

Силабус
навчальної дисципліни
ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти	перший / бакалаврський

Викладач	Доцент КОСТЕНКО Ганна Петрівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-fin/composition-kaf-fin/kostenko/
Контактний тел.	+38 (050) 998-77-11
Е-mail викладача:	ann_kostenko@yahoo.com
Графік консультацій	Консультація відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
6/180	30	30	120	Екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: фінанси підприємств, фінансові ресурси, доходи, витрати, прибуток, оборотні активи, основні засоби, кредитування, фінансовий стан, фінансове планування.

Метою курсу є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів підприємництва, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств в ринкових умовах в цілому і з урахуванням змін нормативно-законодавчої бази.

Предметом курсу є економічні відносини суб'єктів підприємницької діяльності, безпосередньо пов'язані із формуванням, розподілом та використанням фондів грошових коштів та грошових коштів у нефондовій формі.

Компетентності та програмні результати навчання: Загальні компетентності навчання: ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Спеціальні компетентності: СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК12. Здатність здійснювати поточне та перспективне фінансове планування (у т.ч. діяльності курортно-рекреаційних закладів, курортно-рекреаційних територій). СК13. Здатність здійснювати діагностику стану, результатів діяльності суб'єктів підприємництва (у т.ч. курортно-рекреаційних закладів). Програмні результати навчання: ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та

інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР25. Організовувати, планувати, оцінювати результати виконання інвестиційних проектів, спрямованих на розв'язання проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування (у т.ч. стосовно розвитку курортно-рекреаційних територій).

Зміст курсу: Основи фінансів підприємств. Організація грошових розрахунків підприємств. Грошові надходження підприємств. Формування і розподіл прибутку. Оподаткування підприємств. Оборотні активи та їх організація на підприємствах. Кредитування підприємств. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Оцінювання фінансового стану підприємств. Фінансове планування на підприємствах. Фінансова санація й запобігання банкрутству підприємств. Фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, бесіда); наочні (демонстрування); практичні (практичні роботи, вправи); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестовий).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): викладачі та всі здобувачі освіти, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень університету (<http://bdpu.org/public-information/position-bdpu/>) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Навчальний курс враховує лекції, практичні заняття, самостійну й індивідуальну роботу. Відвідування занять з курсу є особистим вибором здобувача освіти. Здобувачі освіти повинні виконати усі завдання, що передбачені програмою курсу, у встановлений термін. У разі відсутності здобувача освіти з поважної причини (наприклад, лікарняний), презентація виконаних завдань може здійснюватися під час самостійної підготовки та консультацій викладача, а також здобувач має право на перескладання поточних оцінок. Перескладання відбувається у формі усної співбесіди. Підсумковий контроль у формі екзамену складається з розв'язання тестових завдань. При отриманні здобувачем освіти незадовільної підсумкової оцінки, він має право на перескладання у встановлені терміни.

Під час роботи над завданнями курсу не припустимо порушення академічної доброчесності. Відповідно до положень академічної доброчесності БДПУ за її порушення здобувач освіти може бути притягнутий до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен та ін.); повторне вивчення курсу (проходження компонента ОПП); відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення пільг з оплати навчання, наданих БДПУ.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ПК, мультимедійний проектор, PowerPoint, Word, Excel, Moodle, Zoom, репозитарій), наочність (презентації у форматі PowerPoint), безкоштовний доступ до використання зони Wi-Fi БДПУ для забезпечення Інтернет-зв'язку; користування фондами читального залу, репозитарію та електронної бібліотеки БДПУ.

Система оцінювання та вимоги: формою підсумкового контролю успішності навчання є екзамен.

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Результати оцінювання навчальної дисципліни переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Підсумкова рейтингова оцінка з курсу не може перевищувати 100 балів та розподіляється наступним чином: заходи поточного контролю – не перевищують 50 балів, екзамен – не перевищує 50 балів.

Системою нарахування балів, під час здійснення заходів поточного контролю, передбачена максимальна кількість балів: до 2 балів – за усні відповіді, розв'язання задач та виступ з

дповіддю під час практичних занять. За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують до 1 балу за вирішення задач, які виносяться на самостійну роботу, до 1 балу – за вирішення тестових завдань, в залежності від рівня складності та обсягу. За виконання індивідуальних завдань, у т.ч. за написання рефератів, здобувачі отримують до 1 балу. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань; 3) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім трьом зазначеним критеріям.

Оцінювання реалізовано з урахуванням дотримання академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів.

Кожен здобувач освіти має змогу отримати інформацію щодо його успішності в системі дистанційного навчання «Moodle».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
ЗМ 1	ЗМ 2		ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5			ЗМ 6		ЗМ 7			ЗМ 8
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

	Кількість балів					Разом
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 1		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 2.						
Тема 2.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 2		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 3.						
Тема 3.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 3		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 4		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 5.						
Тема 5.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 5		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 6.						
Тема 6.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 6		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 7.						
Тема 7.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 7		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 8.						
Тема 8.		0-2		0-2	0-1	0-5
Разом за змістовим модулем 8		0-2		0-2	0-1	0-5
Змістовий модуль 9.						
Тема 9.		0-2		0-2	0-1	0-5

Разом за змістовим модулем 9		0-2		0-2	0-1	0-5
Змістовий модуль 10.						
Тема 10.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 10		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 11.						
Тема 11.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 11		0-2		0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 12.						
Тема 12.		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 12		0-2		0-1	0-1	0-4
Разом за змістовні модулі		0-24		0-14	0-12	0-50
Підсумковий тест (екзамен)						0-50
Всього						0-100

Список рекомендованих джерел Нормативно-правова база

1. Господарський кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. № 18, 19-20, 21-22. Ст. 144. Дата оновлення: 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/ed20200816#Text>. (дата звернення: 22.08.2020).
2. Кодекс України з процедур банкрутства. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2019. № 19. Ст. 74. Дата оновлення: 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/ed20200816#Text>. (дата звернення: 22.08.2020).
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1999. № 40. Ст. 365. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20200703#Text>. (дата звернення: 21.08.2020).
4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 5-6. Ст. 30. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>. (дата звернення: 21.08.2020).
5. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20200813#Text>. (дата звернення: 22.08.2020).

Основні

6. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
7. Венгер В.В. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
8. Даниленко А.І. Фінансові ризики: їх сутність та оцінювання на підприємствах України. *Фінанси України*. 2020. № 3. С. 7-22.
9. Захарченко П.В., Гриценко М.П. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. 224 с.
10. Захарченко П.В., Костенко Г.П. Методи та моделі фінансового прогнозування: посібник. Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. 224 с.
11. Ловінська Л.Г. Деякі аспекти звітності компаній про сталий розвиток. *Фінанси України*. 2020. № 3. С. 23-42.
12. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 262 с.
13. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 504 с.
14. Соколовська А.М. Податкова політика в Україні у 2014–2019 рр.: формування, реалізація, оцінка наслідків. *Фінанси України*. 2020. № 7. С. 7-30.
15. Тюріна Н.М., Карвацка Н.С. Управління фінансовою санацією підприємства: підручник. Львів : Новий Світ - 200, 2018. 396 с.
16. Фінанси підприємств: навч. посіб. / за ред. Г.Я. Аніловської, І.Б. Висоцької. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

Додаткові

17. Актуальні проблеми прогнозування розвитку соціально-економічних систем : монографія / за ред. О.І. Черняка, П.В. Захарченка. Мелітополь : Видав. буд. ММД, 2019. 456 с.
18. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., розшир. та доповн. Полтава: РВ ПДАА, 2018. 350 с.
19. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: підручник. Київ : ВНЗ

- «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.
20. Зянько В.В., Фурик В.Г., Вальдшмідт І.М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Ч. 1. Вінниця : ВНТУ, 2016. 126 с.
21. Іваницька О.М., Кошук Т.В. Управління фіскальними ризиками в умовах пандемії COVID-19. *Фінанси України*. 2020. № 7. С. 47-61.
22. Костенко Г.П. Концептуальні засади фінансового контролінгу на підприємствах курортно-рекреаційної сфери. *Ефективна економіка*. 2018. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6540>.
23. Костенко Г.П. Необхідність фінансового контролінгу як системи ефективного управління підприємств курортно-рекреаційної сфери. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності : теоретичні, практичні та освітнянські аспекти* : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 30-31 берез. 2017 р. Дніпро : НМАУ, 2017. С. 473 – 476.
24. Костенко Г.П. Застосування фінансового контролінгу в управлінні розвитком підприємств курортно-рекреаційної сфери. *Актуальні проблеми прогнозування економіки України* : монографія / за ред. О.І. Черняка, П.В. Захарченка. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2019. С. 410-419.
25. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
26. Кудряшов В.П. Застосування фіскальних правил у бюджетному плануванні. *Фінанси України*. 2020. № 6. С. 56-74.
27. Скоропад І.С., Курило О.Б., Чубка О.М., Дідух О.В., Кривецький І.О. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 344 с.
28. Теоретичні, науково-методичні та прикладні засади ефективності функціонування і розвитку підприємств : колективна монографія / за заг. ред. А.А. Жигіря. Бердянськ : Видавець Ткачук О.В, 2016. 420 с.
29. Фінанси: підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
30. Чайковська О.В., Костенко Г.П. Фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів: монографія. Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. 260 с.
31. Pavel Zakharchenko, Ganna Kostenko, Tatyana Kungurtseva-Mashchenko Strategic system effects in resort and tourist spheres. *Tourism of the XXI century: global challenges and civilization values: II International scientific and practical conference (June 01, 2020, Kyiv, KNUTE)*. Ukraine : KNUTE, 2020. 726 p. / P. 549-557. Available at: DOI: <http://doi.org/10.31617/k.knute.2020-06-01.78>
32. Zakharchenko Pavlo V., Glazova Yana V., Zhvanenko Svitlana A., Kostenko Ganna P., Kucher Stanislav F., Mukhin Viktor S. Management of Innovation Processes in the Health Economy System of Ukraine. *Journal: WSEAS Transactions on Environment and Development* . 2021. Vol. 17. P. 722-731. URL: [https://wseas.com/journals/ead/2021/b405115-029\(2021\).pdf](https://wseas.com/journals/ead/2021/b405115-029(2021).pdf)
33. Костенко Г., Глазова Я. Застосування інструментарію прогнозування фінансових показників розвитку діяльності підприємств логістичної сфери. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 1(69), 2023. 94–100. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-94-100>.
34. Гуменюк В.В., Костенко Г.П., Запукляк І. Б. Фінансовий потенціал курортно-рекреаційних територій Причорномор'я. *Фінанси України*. 2023. № 9. С. 118-128.
35. Nestorenko, T., Ostenda, A., Kravchuk, Yu., Nestorenko, O. (2022). Entrepreneurship and universities: a place of academic business incubators. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 7(1), 63–71. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-1-7>.
36. Lemish, K., Nestorenko, T., Tokarenko, O. (2021). Interaction of Business and Education in Hospitality, Restaurant, and Catering Business in Ukraine. *Journal of Modern Economic Research*, 3(4), 5-20. URL: <https://cutt.ly/nKeRkJh>.
37. Nestorenko, T., Tokarenko, O., Kolmakova, O. (2021). Entrepreneurship in Eastern Ukraine: development in the context of armed conflict and the Covid-19 pandemic. *International Relations 2021: Current issues of world economy and politics*. Proceedings of scientific works from the 22nd International Scientific Conference 2nd – 3rd December 2021, 510-517. URL: <https://cutt.ly/DHUw2WV>.

Інформаційні ресурси

Бібліотека Верховної Ради України

<http://www.rada.gov.ua>

Науково-технічна бібліотека ім. Г.І.Денисенка НТУ «КП»

<http://www.libreri.ntu-kpi.kiev.ua>

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського

<http://www.nbuv.gov.ua>

Національна парламентська бібліотека України

<http://www.nplu.kiev.ua>

Одеська державна наукова бібліотека ім. М.Горького	http://www.ognb.odessa.ua
Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка	http://korolenko.kharkov.com
Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал	http://www.dtkr.com.ua
Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета	http://www.vobu.com.ua/
Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета	http://www.nibu.factor.ua/
Аудиторська Палата України	http://www.apu.com.ua
Аудитор України	http://www.auditorukr.com.ua/journal/
Бізнес Інформ	https://www.business-inform.net/main/
Вісник. Офіційно про податки	http://www.visnuk.com.ua/
Державне управління: удосконалення та розвиток	http://www.dy.nayka.com.ua/
Економіка та держава	http://www.economy.in.ua/
Економіка. Фінанси. Право	http://www.efp.in.ua/uk/releases
Електронний журнал членів АПУ	https://www.apu.com.ua/
Ефективна економіка	http://www.economy.nayka.com.ua/
Інвестиції: практика та досвід	http://www.investplan.com.ua/
Фінанси України	http://finukr.org.ua/
Фінансовий контроль	https://fincontrol.com.ua/journal.php